

Nationaal Actieplan e-Learning

Doel van het actieplan

In het overleg op 1 juni jl. met staatssecretaris Rutte is afgesproken dat SURF in samenwerking met de DU, Apollo, E-merge, de OU, VSNU en HBO-raad in een actieplan e-Learning¹ zal aangeven hoe de instellingen voor hoger onderwijs en onderzoek kunnen bijdragen aan de versterking van de internationale positie van Nederland in de mondiale kennismaatschappij. Met deze notitie wordt hieraan op hoofdlijnen een invulling gegeven voor de periode tot 2010, met de ambitie om die na het gesprek met de staatssecretaris verder uit te werken in concrete plannen en voorstellen voor gezamenlijke actie. Voor 2006 is de notitie uitgewerkt in concrete acties. De notitie wordt door alle hierboven genoemde betrokkenen onderschreven.

Uitgangspunten

Er staat voor de Nederlandse samenleving veel op het spel. Dit kabinet is zich daarvan bewust en wil het kennispotentieel en de innovatie bevorderen. In het regeerakkoord is de ambitie uitgesproken om Nederland weer in de Europese voorhoede te brengen op het terrein van hoger onderwijs, onderzoek en innovatie. In het licht van deze ambitie is onder meer het Innovatieplatform ingericht. Verder is in het HOOP 2004 de agenda voor het hoger onderwijs uitgewerkt. Daarin staat het verhogen van de participatie in het hoger onderwijs naar 50% centraal. Duidelijk wordt dat dit voor Nederland betekent dat meer studenten uit niet-traditionele doelgroepen aan het hoger onderwijs zullen moeten gaan deelnemen. Oftewel het hoger onderwijs zal worden geconfronteerd met een toenemende diversiteit aan doelgroepen.

In de notitie e-Learning van maart 2005 heeft de staatssecretaris in aansluiting op deze strategische doelstellingen aangegeven initiatieven te willen richten op twee ambities, te weten:

- De inzet van e-Learning voor de kwaliteit, innovatie en flexibiliteit van het hoger onderwijs om zo in te spelen op de verwachtingen van de tegenwoordige student.
- De inzet van e-Learning ten behoeve van de verhoging van participatie, met name gericht op doelgroepen die belangrijk zijn voor het verwezenlijken van de Lissabon-ambitie: werkenden en werkzoekenden (leven lang leren), internationale studenten, studenten in specifieke sectoren als Bèta/techniek en de zorg.

De hogeronderwijsinstellingen onderschrijven deze ambities en hebben al veel activiteiten ontwikkeld die daaraan bijdragen. Zij beschouwen de realisatie van de innovatie van het hoger onderwijs met ICT als onderdeel van hun kerntaak. Binnen instellingen en in onderlinge samenwerking lopen vele en zeer uiteenlopende acties die hieraan bijdragen.

De instellingen investeren hierin ruim en zijn ook bereid hier vanuit de lump sum verder in te investeren. Zij zijn ervan overtuigd dat hoewel er de afgelopen jaren al belangrijke innovaties in het ho hebben plaatsgevonden, er meer bereikt kan en moet worden. ICT en e-Learning zijn daarin onmisbare elementen geworden. Het wil dit doen in gezamenlijkheid met de werkgevers en het kabinet.

¹ Wij hanteren de volgende definitie: "e-Learning is het gebruik van nieuwe multimediatechnieken en internet om de kwaliteit van het leren te verbeteren door middel van het vergemakkelijken van de toegang tot hulpbronnen en diensten én door uitwisseling en samenwerking op afstand"

Analyse stand van zaken en probleemschets

De huidige stand van zaken met betrekking tot de twee kernambities uit de e-Learning notitie is echter sterk verschillend van aard. Veel inzet is gepleegd op de toepassing van e-Learning in het initieel curriculum voor de traditionele doelgroep in het hoger onderwijs (18-24 jarigen). Hier zijn al goede resultaten geboekt. Nederland neemt ook internationaal een voorhoede positie in. De infrastructuur behoort tot de beste en snelste ter wereld en ook op het terrein van onderwijskundige toepassingen is veel vernieuwend werk verricht. De laatste jaren is meer geïnvesteerd in de koppeling van administratieve systemen en leeromgevingen waardoor individuele studiepaden op grote schaal mogelijk worden, inclusief het monitoren van de studievoortgang daarin.

De toepassing van e-Learning in opleidingen en studiepaden voor nieuwe doelgroepen heeft tot nu toe echter veel minder aandacht gekregen.

Bovendien blijkt dat Nederland op het punt van deelname van deze groepen überhaupt geen sterke positie inneemt.

- Lifelong learning: het aantal instromers in het ho dat ouder dan 30 is, is 8% in vergelijking met 17% in Finland en Engeland en 25% in Zweden. Hun aandeel in de undergraduate populatie is slechts 12% in vergelijking tot 22% in de US, 23% in Finland, 28% in de UK en 35% in Zweden². Er is bovendien sprake van een afnemende trend: zo stroomde in 1994 nog een derde van de hbo-ers in op basis van mbo diploma, in 2002 was dit nog slechts een vierde³. De instroom van oudere hbo-ers (25+) is in de periode 2001-2004 in absolute aantallen met 3000 gedaald⁴.
- Internationale studenten: het percentage internationale studenten in Nederland is slechts 4%, terwijl het OESO-gemiddelde boven de 6% ligt en landen als Frankrijk, Duitsland, Engeland en België scoren 10-11%⁵. De toename van internationale studenten blijft sterk achter bij die in landen met eveneens een actief internationaliseringsbeleid zoals Zweden, Finland, Ierland, het Verenigd Koninkrijk en Australië.

In verschillende onderzoeken wordt erop gewezen dat de lage participatie van deze nieuwe doelgroepen lijkt samen te hangen met onvoldoende flexibiliteit van het ho-systeem. E-Learning is het instrument bij uitstek om de flexibiliteit ook voor dergelijke doelgroepen te vergroten. Dat het hier tot nog toe in de Nederlandse instellingen nauwelijks voor is aangewend, bleek uit recent internationaal vergelijkend onderzoek⁶. Hierin werden instellingen op drie e-Learning strategieën onderscheiden:

- back to the basics (gericht op gebruik van e-Learning binnen traditionele onderwijssetting/campus)
- stretching the mold (gericht op het flexibeler maken van het aanbod voor de traditionele doelgroep)
- world campus (flexibiliteit expliciet gericht op lifelong learners en internationale studenten).

Alle aan het onderzoek deelnemende Nederlandse instellingen⁷ vertoonden een mix van de eerste en de tweede strategie. Geen enkele scoorde op de derde strategie.

Al eerder werd in Europees verband vastgesteld dat op het niveau van infrastructuur veel was bereikt en wat betreft onderwijskundige toepassingen veel mogelijk is, maar dat de strategische inzet van e-learning (voor nieuwe markten en doelgroepen) in Nederland nog nauwelijks van de grond is gekomen⁸.

² *Myths and methods on participation in higher education in international comparison.* Thematic Report. CHEPS (forthcoming).

³ *Op naar de 50%. Een internationaal vergelijkend onderzoek naar deelname en deelnamebeleid voor de toekomstige kennismaatschappij.* CHEPS (forthcoming).

⁴ HBO-Raad (2005)

⁵ *Education at a Glance, 2005.* OECD (Statistics for 2003).

⁶ Boezeroy, P. CHEPS, PhD thesis (forthcoming)

⁷ De OU is niet bij dit onderzoek betrokken.

⁸ Wende, M.C. van der & M.J.J.V. van der Ven (eds.) (2003). *The use of ICT in European higher education: A Mirror of Europe.* Utrecht: Lemma.

Uit internationaal onderzoek blijkt voorts dat e-Learning wel degelijk succesvol kan worden ingezet om deze nieuwe doelgroepen in het ho te laten participeren. Ten eerste blijkt er een sterke samenhang te zijn tussen een sterk ICT-profiel van ho-instellingen en een expliciete missie op lifelong learning en/of internationale studenten⁹. Deze relatie lijkt er ook op te duiden dat doorbraken richting werkelijk substantieel en systematisch ICT-gebruik met name te verwachten zijn in instellingen die zich expliciet richten op dergelijke specifieke doelgroepen.

Uit ander onderzoek blijkt dat de groei in het aantal internationale studenten vooral hoog is in programma's die flexibel worden aangeboden, voornamelijk via blended learning modes, gedeeltelijk op afstand, gedeeltelijk face-to-face on campus, waarmee de tijd en daarmee de kosten van het verblijf in het buitenland worden gereduceerd¹⁰.

Uit met name de ervaringen op het gebied van corporate learning blijkt dat e-Learning uitstekend kan worden ingezet om lifelong learning te stimuleren en met name de verbinding tussen leren en werken te versterken¹¹. Het is hierbij opmerkelijk dat de Nederlandse ho-instellingen (met name het hbo) veel concepten en instrumenten uit de wereld van corporate learning, zoals competentiegericht leren en portfoliobenaderingen, hebben overgenomen, maar de inzet van e-Learning hierbij nog nauwelijks gericht is op het bedienen van studenten die werken en/of gewerkt hebben en naar het ho terugkeren.

Ook in Europees verband wordt de combinatie van e-Learning met erkenning van eerder verworven competenties (EVC's) via portfoliobenaderingen e.d. naar voren gebracht ten einde de participatie aan het HO te verhogen en wordt de link tussen e-Learning en internationalisering gestimuleerd¹².

Uit het bovenstaande blijkt dat:

1. Nederland de komende jaren een flinke inspanning zal moeten leveren om tot de 50% participatie te komen, vanwege de op dit moment juist lage (en gedeeltelijk zelfs teruglopende) deelname van de groepen die vooral voor deze groei moeten gaan zorgen.
2. Hiertoe de toegankelijkheid in de zin van de flexibiliteit van het Nederlandse hoger onderwijs moet worden vergroot.
3. E-Learning een effectief instrument in een dergelijke strategie kan en moet zijn.
4. Dat de Nederlandse instellingen op het gebruik ervan voor deze nieuwe doelgroepen nog onvoldoende zijn toegerust; klaarblijkelijk bestaan er in de cultuur en beleidsinstrumenten bij de instellingen en vanuit de overheid een aantal belemmeringen om zich op deze groepen te oriënteren.

In aanvulling op wat instellingen binnen hun eigen verantwoordelijkheid aan e-Learning activiteiten ontwikkelen, zal actie met ondersteuning van de overheid dan ook gericht moeten zijn op het inlopen van deze achterstand.

Deze richting vertoont opmerkelijk veel overeenkomsten met de oriëntatie en doelen van de nieuwe e-Learningstrategie van Engeland¹³. Ook daarin wordt de toenemende diversiteit aan studenten en leerbehoeften centraal gesteld en e-Learning ingezet als strategisch instrument om aan de daaruit voortvloeiende behoefte aan verdere flexibilisering te voldoen. Veel aandacht is

⁹ Collis B. & M.C. van der Wende (eds.) (2002). *Models of Technology and Change in Higher Education: An international comparative survey on the current and future use of ICT in Higher Education*. Enschede: University of Twente.

¹⁰ Observatory on Borderless Higher Education (2005). *Mapping Borderless Higher Education: Policy, markets and competition*. OBHE

¹¹ Zie bijvoorbeeld: Bianco, M. & B. Collis (2004). Technology-supported work-based learning in corporate settings: exploring the role of the workplace learning partners. Conference paper.

¹² Making a European Area of Lifelong learning a Reality. European Commission, 2001.

¹³ HEFCE (2005) strategy for e-Learning

er voor arrangementen gericht op lifelong learning (integreren van werk en studie, individuele leerroutes, e.d.). Deze overeenkomst is opmerkelijk, doch niet verwonderlijk, gezien het feit dat ook Engeland koerst op 50% participatie in het ho, wat ook daar impliceert dat een grotere diversiteit aan studenten zal instromen (widening participation). Wel moeten we ons realiseren dat Engeland op de twee kernindicatoren (lifelong learners en internationale studenten) nu reeds veel beter scoort dan Nederland. Met andere woorden: de voorgestelde koers voor Nederland wordt hiermee bevestigd, maar is ook zeker geen overbodige luxe.

De Engelse term 'reaching out' geeft de richting aan die nodig is om deze nieuwe doelgroepen te bereiken. De blik moet dus naar buiten worden gericht en leerarrangementen met externe partners moeten worden bevorderd. Daarvoor is e-Learning bij uitstek een geschikt middel.

Naar een actieplan

Nieuw te ondernemen acties zullen direct en exclusief gericht moeten zijn op het bereiken van de strategische doelstelling m.b.t. het verhogen van de participatie in het HO naar 50%. De inzet van e-Learning daarbij zal concreet gericht zijn op het bevorderen van de deelname van nieuwe doelgroepen, t.w.:

- lifelong learners, d.m.v. versterking verbinding leren en werken
- buitenlandse studenten, d.m.v. het faciliteren van het gedeeltelijk studeren op afstand.

Deze koers betekent niet dat van nieuwe acties geen effect op het onderwijs voor de traditionele doelgroep mag worden verwacht. Integendeel, op dit terrein is ook nog veel winst te behalen. Het ontwikkelen van e-Learning arrangementen voor nieuwe doelgroepen behelst op verschillende punten meerwaarde voor de traditionele student, die ook om steeds meer flexibiliteit vraagt. Dit spitst zich toe op:

- Een toename aan flexibiliteit wat rendement van studie kan verhogen (modules kunnen door e-Learning op verschillende momenten worden gevolgd en afgerond, waardoor inefficiënte wachttijd tot het volgende instructie- of tentamenmoment wordt verkort).
- Door middel van o.a. e-assessment en e-portfolios nauwer aansluiten op al behaalde competenties kan de kwaliteit en relevantie van de opleiding voor de individuele student worden verhoogd.
- Door internationale toepassingen van e-Learning krijgen niet-mobiele Nederlandse studenten de mogelijkheid te participeren in een virtuele international classroom, hetgeen een bijdrage betekent aan de internationalisering van het curriculum.

Nieuwe doelgroepen, flexibilisering en e-learning

Om effectief te werk te kunnen gaan is differentiatie naar doelgroep nodig, inclusief de analyse van hun flexibiliseringbehoeften en bijpassende e-Learning arrangementen.

Zo kan ten eerste vanuit de beroepskolom worden gefocust op de doorstromers van mbo naar hbo. Deze studenten stromen direct door, dan wel na enige jaren werkervaring. Veelal zullen zij de studie willen (blijven) combineren met werk. Hun behoefte richt zich dan ook op de erkenning van eerder verworven competenties (EVCs) in voorgaande periodes van studie en werk. En op het volgen van een daarop afgestemd individueel leertraject op een manier die zo veel mogelijk onafhankelijk is van tijd en plaats, zodat leren en werken soepel gecombineerd kunnen worden. E-assessment, e-portfolios, online modules, e-tutoring en e-toetsing zijn daarbij van belang.

Overeenkomstige behoeften en arrangementen spelen een rol bij studenten die vanuit het hbo naar het wo doorstromen. Ook hier moet rekening gehouden worden met het feit dat studenten dit steeds vaker na een periode van werk en/of in combinatie met een baan zullen willen doen en tenminste gedeeltelijk

op afstand. Bij deze doorstroom speelt naast de bovengenoemde aspecten vaak ook het compenseren van deficiënties een rol. Vaak gaat het om vrij standaard deficiënties, bijvoorbeeld op wiskunde, statistiek, e.d. Ook hierbij kunnen online modules een belangrijke rol spelen, die bovendien het studieverlengende effect van dergelijke doorstroomroutes verder kan beperken.

Voor internationale studenten speelt de flexibiliteit van opleidingen een belangrijke rol omdat het de tijd die ze buiten hun eigen land verblijven kan bekorten. Ook kunnen on-line applicaties op het terrein van assessment (bij beoordeling ten behoeve van toelating), online deficiëntie modules en e-tutoring een rol spelen. Online collaborative learning kan in de internationale context worden gerealiseerd in samenwerking met buitenlandse instellingen. Zodoende ontstaat de virtuele international classroom. Intensieve samenwerking in dergelijke geavanceerde omgevingen kan met name in de graduate opleidingen, waarin ook gezamenlijk onderzoekopdrachten worden uitgevoerd, een belangrijke rol spelen.

Uit het bovenstaande blijkt dat er weliswaar onderscheid gemaakt moet worden tussen doelgroepen en hun leer- en flexibiliteitsbehoeften, maar ook dat er overlap is in de e-Learning arrangementen die daarop een antwoord kunnen geven.

Nogmaals moet worden benadrukt dat ook de traditionele studentenpopulatie zeer gebaat is bij dergelijke arrangementen. Studietijd kan efficiënter worden besteed, individuele relevantie kan worden verhoogd en een uitdagende virtuele internationale leeromgeving kan worden geschapen. Daarnaast kan door middel van het aanbieden van doorstroomprogramma's en/of deficiëntieprogramma's de uitval in het hoger onderwijs worden beperkt.

Ook moet worden opgemerkt dat het bij alle arrangementen gaat om vormen van blended learning, waarin een combinatie van e-Learning en face-to-face leren centraal staat. Wel kan, wederom afhankelijk van de doelgroep, het accent anders liggen. Zo is empirisch vaak aangetoond dat arrangementen die meer op afstand werken succesvoller zijn bij oudere studenten dan bij jonge studenten die veelal nog niet over voldoende zelfsturende vaardigheden beschikken. Bovendien speelt het vormende en sociale aspect van studeren voor hen een veel belangrijker rol.

In dat licht wordt e-Learning breed gedefinieerd. Het kan ook gaan om kennissamenlevingen, waarbij reguliere studenten en werkenden samenwerken rondom een bepaald onderzoeks- of innovatiethema, brede toegang tot virtuele kenniscentra of onderwijsrepositories.

Sterkten en zwakten

Acties uit het actieplan dienen te resulteren in een concreet flexibel aanbod dat binnen een redelijke termijn bewijst een nieuwe doelgroep aan te trekken en hun deelname in het hoger onderwijs te faciliteren. Daarbij moet gericht ingezet worden op zowel de sterkten als de zwakten van de Nederlandse HO instellingen op dit terrein.

Sterke punten zijn naast de genoemde uitstekende infrastructuur voor e-Learning ook de recente onderwijskundige vernieuwingen. Deze sluiten (met name in het hbo) zeer nauw aan bij de benodigde aandacht voor de (verticale) beroepskolom, individueel assessment, EVC-erkenning en individuele leerpaden. Dit is immers een kernaspect van het vraaggestuurd en competentiegericht onderwijs in deze sector. Verder kan in het hoger onderwijs e-Learning ingezet worden ten behoeve van doorstroomprogramma's en/of deficiëntieprogramma's. Deficiëntieprogramma's kunnen ingezet worden om bijvoorbeeld aandacht te besteden aan taal- en rekenachterstanden van nieuwe instromers. Daarnaast kan met name in het WO nauw aangesloten worden bij de doorstroomroutes die voor hbo-ers zijn gecreëerd en de internationale masteropleidingen die reeds Engelstalig en soms in consortiaverband worden aangeboden.

Sterke punten zijn ook bestaande arrangementen (netwerken) met externe partners, waarbij met name gedacht moet worden aan bedrijven en publieke organisaties, beroepsorganisaties en buitenlandse partnerinstellingen.

Zwakten zitten op het terrein van de kennis, expertise en ervaring met het inzetten van e-Learning voor nieuwe doelgroepen. Ook de professionaliteit van het personeel op de instellingen behoeft nog de nodige aandacht. Op deze punten moet de bovengenoemde achterstand worden ingelopen. Deze kennis en expertise zijn echter internationaal wel voorhanden. Bovendien kan van de toepassingen in de sector van het corporate learning veel worden geleerd.

Conditie waaraan de instellingen zich willen binden

Acties zullen dan ook moeten voldoen aan de volgende criteria:

- Elders bestaande kennis en ervaring wordt toegepast: er wordt uitsluitend gewerkt op basis van 'proven technology' en 'proven models'. D.w.z. geen wielen uitvinden waar dat niet nodig is en dus alle aandacht richten op implementatie en disseminatie (diffusie) in de Nederlandse context.
- Acties gericht op diffusie dienen ingezet te worden ten behoeve van het verhogen en/of bevorderen van de kwaliteit, innovatie en flexibiliteit van bestaande opleidingen of onderdelen daarvan. Deze acties kunnen gericht zijn op zowel traditionele studenten als ook op nieuwe doelgroepen.
- Acties gericht op diffusie dienen aan te sluiten bij de onderwijsvisie van de betrokken instelling(en) zodat gewerkt kan worden aan een instellingsbrede implementatie. Hiervoor is het noodzakelijk dat te ondernemen acties samenhangen met de implementatieomgeving. Daarbij spelen verschillende factoren¹⁴ een rol; er dient een duidelijke noodzaak (probleem) voor implementatie te zijn die niet alleen samenhangt met de onderwijsvisie maar ook met het onderwijsmodel en de organisatiecultuur. Hierbij is maximale betrokkenheid van het personeel vanaf het begin en een zichtbare centrale sturing onmisbaar.
- Actief aanwenden van (inbedden in) bestaande operationele samenwerkingsverbanden met bedrijven, maatschappelijke organisaties, beroepsorganisaties (bijv. in de zorg, in de juridische beroepen, etc.) buitenlandse instellingen, e.d. met stevig commitment van alle partners.
- Uitgaan van specifieke doelgroepen op basis van een analyse van hun specifieke flexibiliteitsbehoeften. Betrokkenheid van vertegenwoordigers van deze doelgroep hierbij moet worden gedemonstreerd. Prioriteit kan

¹⁴ Deze factoren zijn afkomstig van een van de onderzoeken van het SURF e-Learning Research Programma. Het betreft een onderzoek naar "Succesfactoren voor instellingsbrede implementatie van ICT in het onderwijs", uitgevoerd door Cetis, expertisecentrum voor onderwijsinnovatie en ICT van de Hogeschool van Utrecht (2005)

worden gelegd bij beroepsgroepen waaraan nijpende behoefte bestaat (bijvoorbeeld in de zorg en in de techniek).

De bovengestelde criteria maken het noodzakelijk om in de beoordeling van voorstellen voor acties buitenlandse experts en experts vanuit de corporate e-Learning sector worden betrokken. Zo worden bovendien bestaande cirkels doorbroken, wordt innovatie in een breder perspectief geplaatst en komt er meer externe input binnen.

Kwaliteitsbewaking

Voor het bewaken van de kwaliteit van de hierboven beschreven acties zal een continue monitoring en evaluatie worden ingezet, waarbij ook de student betrokken wordt. Hierbij wordt aangesloten bij reeds bestaande initiatieven binnen SURF en consortia. Te denken valt hierbij aan het monitoren van de impact van de uit te voeren acties¹⁵, aan regelmatige consultatie van de hoger onderwijsinstellingen via contactpersonenoverleg en het begeleiden en faciliteren van projectleiders/medewerkers.

Daarnaast is het goed om een "evidence base" (wat werkt en wat niet voor welke doelgroep) voor het Nederlandse hoger onderwijs op te zetten. Hierbij kan bijvoorbeeld worden voortgebouwd op het e-Learning Research Programma van SURF. Dit programma heeft tot doel het bestuur en management van hoger onderwijsinstellingen te voorzien van relevantie informatie ter ondersteuning van beleidsbeslissingen op het gebied van ICT of aan ICT gerelateerde onderwerpen. Ook internationale initiatieven kunnen op deze wijze worden gemonitord.

Rol overheid

De instellingen vragen hiervoor om uw medewerking op de volgende punten:

1. Het is van belang dat er mogelijkheden geboden worden om voor een daadwerkelijk andere populatie studenten in het hoger onderwijs activiteiten op te mogen zetten, waarbij kan worden afgeweken van de bestaande wettelijke kaders en bekostigingsvoorwaarden.
2. Een financiële bijdrage in de periode 2007 - 2010 (orde grootte € 35 – 40 mln.) bestemd voor activiteiten en projecten die specifiek gericht zijn op de hier genoemde doelstellingen. Hiervoor moeten dan condities gelden in lijn met de aanbevelingen in het evaluatierapport over de Digitale Universiteit¹⁶, samengevat:
 - a. De voor het actieplan in te richten projectorganisatie staat ten dienste van alle instellingen. Instellingen kunnen per onderwerp hun positie kiezen en daarom flexibel met elkaar samenwerken in verschillende projectverbanden.
 - b. De projectorganisatie neemt geen innovatie- en businessmodellen meer over die zich in de laatste vijf jaar niet bewezen hebben.
 - c. De overheadkosten van de coördinerende organisatie blijven beperkt tot 10-15%. In feite kan hier teruggevallen worden op de kostenstructuur die door SURF gehanteerd wordt.
3. Het wordt uit deze notitie duidelijk dat publieke belangen, zoals de participatiedoelstelling, en de kwaliteit van het publiek bekostigde hoger onderwijs in het geding komen als de instellingen niet aan de hierboven geschetste beweging kunnen deelnemen. Hier ligt een taak die niet alleen aan de marktsector kan worden overgelaten.

¹⁵ Hierbij kan aangesloten worden op de binnen SURF ontwikkelde methode van impactanalyse van Onderwijsvernieuwingprojecten (SURF, Impactanalyse Onderwijsvernieuwingprojecten; Oriëntatie op het meten van effecten, forthcoming, 2005)

¹⁶ Wende, M.C. e.a., Rapport Evaluatie Digitale Universiteit, Utrecht 2005.

De sprong voorwaarts...

De instellingen vragen u nog niet om een definitief commitment op deze plannen. Daarvoor zijn ze op dit moment nog te weinig uitgewerkt. In dit stadium verzoeken wij de staatssecretaris om zich over deze hoofdlijn uit te spreken en in te stemmen met een verdere uitwerking langs de volgende lijnen:

- De voor 2006 gereserveerde middelen worden aangewend via een tender onder regie van SURF. Hiertoe wordt op zo kort mogelijke termijn, dus nog in 2005, aan publiek/private partners gevraagd in te schrijven op de hierboven uiteengezette lijnen in het actieplan.
- Voor de middellange termijn verzoeken wij uw instemming om de hoofdlijnen van dit actieplan verder uit te werken.
- Een belangrijk criterium is 'proven succes'; de meetbare doelstelling is participatieverhoging van de hierboven genoemde groepen in ho.
- Een onafhankelijke, internationale commissie met een flexibele samenstelling beoordeelt de inschrijvingen.
- Het SURF bestuursplatform ICT en Onderwijs, inclusief een vertegenwoordiging uit de kring van het bedrijfsleven kent de subsidies toe.
- Een Quality Assurance Commissie bewaakt de uitvoering.

Daarnaast achten de instellingen het van essentieel belang dat er onder andere maatschappelijke partijen, in het bijzonder de sociale partners, draagvlak bestaat voor deze plannen. Bij een verdere uitwerking van deze plannen hoort daarom ook het organiseren van dit draagvlak.